

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управлінський облік»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: - <i>денна форма</i> : лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробника	Яловега Людмила Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, корпус 4, кабінет 435а кафедра обліку і оподаткування liudmyla.ialovega@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/yalovega-lyudmyla-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою вивчення навчальної дисципліни є опанування здобувачами вищої освіти знань з наступних освітніх компонентів: Фінанси, Економіко-математичні методи та моделі, Фінанси підприємств, Фінансовий облік
Компетентності	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ФК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ФК12. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансового, облікового, статистичного та інвестиційного забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери й інших галузей економіки
Програмні результати навчання	ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

- розвиток комунікаційних навичок;
- здатність брати відповідальність за прийняті рішення;
- здатність працювати в команді, вміння залагоджувати конфлікти;
- навички управління часом і розуміння важливості дотримання дедлайнів;
- здатність критично, логічно і системно мислити;

- прагнення до саморозвитку та засвоєння актуальних знань.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти необхідні теоретичні знання та практичні навички щодо організації й методики ведення управлінського обліку та застосування його інструментарію для ефективного управління суб'єктом господарювання	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку. Тема 2. Класифікація і поведінка витрат. Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат. Тема 4. Склад витрат виробництва. Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами. Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами. Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи (демонстрування); практичні методи (практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний контроль; інтерактивні методи (метод «Займи позицію»); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи усного контролю (опитування; бесіда); методи письмового контролю (контрольна робота; самостійна робота); методи самоконтролю (самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	здобувачі вищої освіти повинні вчасно виконувати завдання як для практичних занять, так і для самостійної роботи. Терміни виконання завдань обумовлюються викладачем заздалегідь у відповідності тематичного плану РПНД. Поточний контроль здійснюється викладачем, який реалізовує освітній компонент. Результатами семестрового контролю є сума кількості балів, набраних здобувачем вищої освіти впродовж семестру. Локальний нормативно-правовий акт, що регламентує процедуру здійснення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти, а також розкриває процедуру перескладання та подання апеляції розміщено на веб сайті ПДАУ за посиланням: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproocinyuvanynyazdobuvachiv2025.pdf
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету , мають з'являтися на заняття вчасно, а під час онлайн занять вмикати камеру та мікрофон. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання завдань для практичних занять та самостійної роботи; обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей у ході написання тез доповідей на

	наукові конференції; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Під час контрольних заходів заборонено списувати та використовувати мобільні пристрої, винятком використання мобільних пристроїв є он-лайн тестування. За списування під час виконання завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Нормативно-правове забезпечення академічної доброчесності, склад Групи сприяння академічній доброчесності у ПДАУ та інструменти популяризації принципів академічної доброчесності наведені на веб сторінці ПДАУ « Академічна доброчесність ».
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється викладачем у електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету. Дані норми визначені Положенням про організацію освітнього процесу у ПДАУ .
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо або публікацією тез доповідей на наукових конференціях із наявним документальним підтвердженням. Порядок та процедури визнання й перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті як за освітнім компонентом, так і за його частиною регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ .
- щодо оскарження результатів оцінювання	здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ .
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основна література - Атамас П. Й. Управлінський облік : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 440 с. - Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. Київ : Лібра, 2019. 400 с. Гуцаленко Л. Управлінський облік : навч. посіб. К.ЦНЛ. 2020. 370 с. - Плаксієнко В., Яловега Л., Лега О., Прийдак Т., Мокієнко Т., Канцедаль Н. Управлінський облік: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАУ, 2023. 338 с. Методичні рекомендації з планування, калькулювання та обліку собівартості (робіт та послуг) сільськогосподарських підприємств : Наказ Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001 р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31 грудня 1999 р. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.gov.ua. Управлінський облік і калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції : посібник / [Жук В. М., Шерстюк О. Л., Панадій О. П. та ін.] ; за ред. Шерстюка О. Л., Панадія О. П.. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2021. 144 с. Допоміжна література Задорожний М. В., Омецінська І. Я., Богуцька Л. Т. Управлінський облік : приклади, задачі, тести: навч. посіб. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с. - Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. [для студ. вищих	

навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 440 с.

3. Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Помилки в бухгалтерському обліку: сутність, класифікаційні ознаки, виявлення та виправлення. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 49. С. 187–195.

4. Лега О. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Сіренко О. В., Яловега Л. В. Облік витрат та калькулювання собівартості допоміжних виробництв у сільському господарстві. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 10. С. 40–47. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.10.40.

5. Лега О. В., Канцедаль Н. А., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В. Формування калькуляційних статей собівартості як основи ціноутворення на продукцію лісового господарства. *Актуальні питання економічних наук*. 2025 № 7.

6. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Черноусов О. І., Шеїн Є. С. Собівартість, ціна і стійкість бізнесу: новий підхід до оцінки ризиків з урахуванням ESG-факторів. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Том 2. № 2. С. 95–104.

7. Шевців Л.Ю. Управлінський облік : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2022. 642 с.

8. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Управлінські рішення : аналіз релевантності облікової інформації. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 74. С. 227–233.

9. Яловега Л. В., Вєрезуб О. В. Стратегічний управлінський облік у системі управління витратами агробізнесу : напрями інтеграції та розвитку. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 12. DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15791156>
file:///C:/Users/1/Downloads/%D0%AF%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B3%D0%B0+%D1%82%D0%B0+%D1%96%D0%BD%20(1).pdf

10. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Циркулярна економіка як інструмент сталого розвитку: виклики та перспективи. *Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання* : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред. : І. І. Рекуненко, В. В. Сулим. Суми : Сумський державний університет, 2024. С. 227-230.

Інформаційні ресурси

1. [Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАУ.](#)
2. [Електронний каталог бібліотеки ПДАУ.](#)
3. [Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.](#)
4. [Офіційний сайт Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І.П. Котляревського](#)

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол від 12 січня 2026 р. № 19

Додаток до силябусу

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	к-ть занять	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
		виконання завдань на практичних заняттях*	опитування, бесіда**	тематична контрольна робота	виконання завдань самостійної роботи***	
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	1	3	2		4	9
Тема 2. Класифікація і поведінка витрат	2	6	2		4	12
Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат	2	6	2	4	4	16
Тема 4. Склад витрат виробництва	1	3	2		4	9
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами	2	6	2	4	4	16
Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами	1	3	2	4	4	13
Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	2	6	2	4	4	16
Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	1	3	2		4	9
Разом	12	36	16	16	32	100

* виконання завдань на практичних заняттях оцінюється по 3 бали за кожне практичне заняття;

** опитування, бесіда оцінюється по 2 бали за кожну тему;

*** виконання завдань самостійної роботи оцінюється по 4 бали за кожну тему.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях (у розрахунку за 1-не практичне заняття)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх завдань, які передбачені практичним заняттям, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання 80 % від усіх завдань, які передбачені практичним заняттям, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання 60 – 70 % від усіх завдань, які передбачені практичним заняттям, що свідчить про середній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку невиконання жодного завдання, які передбачені практичним заняттям, що не дає можливості оцінити його рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.

опитування, бесіда (за 1 тему)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку неповної та не чіткої відповіді, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку його неготовності відповідати на поставлені питання, що не дає можливості оцінити його рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.

виконання тематичних контрольних робіт (за 1-у роботу)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх завдань, які передбачені тематичною контрольною роботою, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання всіх завдань, які передбачені тематичною контрольною роботою з допущенням незначних помилок методичного та / або арифметичного характеру (або у випадку правильного виконання 60 % завдань, які передбачені тематичною контрольною роботою), що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку не виконання жодного завдання, які передбачені тематичною контрольною роботою, що не дає можливості оцінити його рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.

виконання завдань для самостійної роботи (за 1 тему)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх завдань винесених на самостійну роботу, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання 80 % від усіх завдань винесених на самостійну роботу або виконання всіх завдань винесених на самостійну роботу з допущеними арифметичними / методичними помилками, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку

Кількість балів	Критерії оцінювання
	для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання 60 % від усіх завдань винесених на самостійну роботу або виконання всіх завдань винесених на самостійну роботу з допущеними арифметичними / методичними помилками, що свідчить про середній рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання 40 % від усіх завдань винесених на самостійну роботу або виконання всіх завдань винесених на самостійну роботу з допущеними арифметичними / методичними помилками, що свідчить про низький рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку не виконання завдань винесених на самостійну роботу, що не дає можливості оцінити його рівень володіння методичним інструментарієм економіко-математичних методів та моделей в обліку для розв'язання практичних завдань й інтерпретування отриманих результатів та вміння визначати місце облікової, аналітично-цифрової систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.

Виконані завдання самостійної роботи надсилаються викладачу на корпоративну пошту liudmyla.ialovega@pdau.edu.ua.

Додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тематики дисципліни (максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10), бали за опубліковані тези додаються до підсумку за поточним контролем, або Perezарховуються як неформальна освіта в рахунок самостійної роботи.